

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Н. С. Сушик

**ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
ОСОБИСТОСТІ**

Методичні рекомендації

Луцьк
Вежа-Друк
2021

УДК 373.035(072)

С 91

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Протокол № 9 від 19 травня 2021 року)*

Рецензенти:

Бартків О. С. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Стасюк В. П. – методист навчально-методичного кабінету психологічної служби управління освіти Луцької міської ради.

Сушик Н. С.

С 91 **Технології** соціального виховання особистості [Текст]: метод. рек. / Наталія Степанівна Сушик. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 36 с.

На основі узагальнення результатів соціально-педагогічних досліджень і передового соціально-педагогічного досвіду розроблено методичні рекомендації «Технології соціального виховання особистості» підготовки магістра галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи».

Рекомендовано студентам 2 курсу спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи».

УДК 373.035(072)

© Сушик Н. С., 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Структура навчальної дисципліни	9
3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	10
4. Розподіл балів і критерії оцінювання з навчальної дисципліни	21
5. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю	22
6. Рекомендована література та інтернет-ресурси до навчальної дисципліни	32

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Технології соціального виховання особистості» належить до циклу вибірових дисциплін підготовки магістра галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» і спрямована на формування професійної компетентності магістрів освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи». Це інтегрована навчальна дисципліна, яка має міждисциплінарні зв'язки з педагогікою вищої школи, соціальною педагогікою, теорією та технологіями соціального виховання особистості.

Методичні рекомендації «Технології соціального виховання особистості» визначають організаційні, навчальні й методичні вимоги до здобуття магістрами освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи» компетентності реалізувати технології соціального виховання здобувачів освіти.

Із метою підготовки магістрів освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи» до реалізації професійних функцій [5] методичні рекомендації «Технології соціального виховання особистості» мають такий зміст:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Структура навчальної дисципліни.
3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.
4. Розподіл балів і критерії оцінювання з навчальної дисципліни.
5. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю.
6. Рекомендована література та інтернет-ресурси до навчальної дисципліни.

Питання для обговорення й завдання для самостійної роботи до кожної теми визначають вимоги до рівня та якості підготовки студентів до практичних занять із навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості».

Тестові завдання для самоконтролю й підсумкового контролю мають за мету орієнтувати студентів на рівень і якість здобуття знань, умінь, навичок та забезпечити самоперевірку готовності до підсумкового контролю. Зміст тестових завдань відображає основні положення, категорії, поняття навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості».

Рекомендована література та інтернет-ресурси до кожної теми включають посібники, наукові фахові статті, які мають теоретичну й практичну значущість для здобуття магістрами освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи» компетентності реалізувати технології соціального виховання здобувачів освіти.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.1

Характеристика навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 «Освіта/Педагогіка», 011 «Освітні, педагогічні науки», «Педагогіка вищої школи», магістр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання – 2 курс
		Семестр – 3-й
		Лекції – 20 год
		Практичні (семінарські) – 20 год
		Самостійна робота – 100 год
ІНДЗ: немає		Консультації – 10 год
	Форма контролю – залік	
Мова навчання		Українська

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» – сформувати компетентність магістрів освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи» реалізувати технології соціального виховання здобувачів освіти згідно з професійними функціями.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» є формування:

1) системи знань про сутність, ознаки, особливості, об'єкт, суб'єкт, мету, завдання, структуру, зміст, форми, методи, засоби реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу;

2) умінь, навичок оптимально й ефективно реалізувати технології соціального виховання здобувачів освіти;

3) здатності розвивати, формувати життєву, здоров'язберігальну, комунікативну, соціальну, правову, економічну та інші компетентності здобувачів освіти в реалізації технологій соціального виховання особистості.

Результати навчання (компетентності) з дисципліни «Технології соціального виховання особистості» визначені згідно з освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» другого магістерського рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (2020 р.).

Інтегральна компетентність

Здатність виконувати складні професійні завдання й розв'язувати проблеми в галузі освіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність у динамічних умовах закладу вищої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 – здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення й інноваційної діяльності.

ЗК3 – прагнення до формування та розвитку комунікативних здібностей, міжособистісної взаємодії в професійній сфері.

ЗК6 – здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах та ситуаціях, що потребує застосування новітніх підходів і прогнозування.

ЗК8 – здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду, критичного оцінювання результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку й самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації в самоосвіті; готовність до реалізації власного аксіологічного потенціалу.

ЗК12 – здатність до передання набутих знань іншим людям на

основі застосування сучасної педагогічної методології, набуття вмінь постійного професійного самовдосконалення й самоосвіти з метою актуалізації знань про правову дійсність, збереження власного потенціалу актуального та інноваційного мислення.

ЗК13 – здатність до критичного осмислення освітянських проблем у навчанні та/або професійній діяльності на межі інтеграції предметних галузей.

ЗК14 – здатність до зрозумілого й недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців, зокрема до осіб, котрі навчаються.

Фахові компетентності (ФК)

ФК5 – здатність застосовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням особливостей підготовки фахівців за різними спеціальностями.

ФК9 – здатність реалізувати здоров'язберігальний підхід в організації освітнього процесу.

ФК10 – здатність будувати ефективну комунікативну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу.

ФК11 – здатність до рефлексії в процесі виконання професійних завдань.

ФК12 – здатність до самоосвіти й професійного самовдосконалення.

ФК14 – здатність створювати просвітницькі програми популяризації освіти, науки та культури.

Програмні результати навчання

Знання (ЗН)

ПР34 – знати принципи, зміст, організаційні форми та методи освітньої діяльності зі здобувачами вищої освіти.

ПР35 – знати системні концепції різноманітних видів навчальних і позааудиторних занять, організації виховного процесу в закладі вищої освіти.

Уміння (У)

ПРУ1 – уміння застосовувати ефективні форми організації освітнього процесу на різних етапах його реалізації.

ПРУ2 – уміння застосовувати в освітній діяльності сучасні інноваційні технології та методи навчання; інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу в досягненні результатів навчання студентами й підвищенню якості освітньої діяльності загалом.

ПРУ5 – уміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні технології й засоби організації освітньо-виховного процесу зі студентами.

ПРУ6 – уміння креативно розв'язувати проблеми управління закладом освіти та приймати інноваційні рішення, мислити й застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРУ12 – уміння забезпечувати ефективну роботу в команді, делегувати повноваження, розподіляти обов'язки, тайм-менеджменту в роботі керівника.

Комунікації (К)

ПРК5 – уміння використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу в досягненні результатів навчання студентами та підвищенню якості освітньої діяльності.

Автономія й відповідальність (АіВ)

ПРАіВ 3 – аналізувати результати власної педагогічної діяльності та розробляти програму професійного саморозвитку; знати, розуміти й використовувати стратегії попередження та подолання конфліктних ситуацій.

ПРАіВ 4 – використовувати методи педагогічної профілактики для запобігання можливим відхиленням у психічному розвитку, порушенням поведінки, міжособистісних стосунках учасників освітнього процесу, для розв'язання конфліктів, попередження виникнення професійних ризиків.

ПРАіВ 7 – демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

2. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання представляється у вигляді табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Структура навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу						
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості	15	4	–	10	1	Т/МКР 1
Тема 2. Форми соціального виховання особистості	16	2	4	9	1	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 3. Методи соціального виховання особистості	12	2	–	9	1	Т/МКР 1
Разом за модулем 1	43	8	4	28	3	8
Змістовий модуль 2. Практичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу						
Тема 4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному»	28	4	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 5. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального	28	4	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7
виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку						
Тема 6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку	25	2	4	18	1	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 7. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо»	26	2	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Разом за модулем 2	107	12	16	72	7	32
Види підсумкових робіт						Балів
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Усього годин / балів	150	20	20	100	10	100

Форма контролю*: ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, МКР – модульна контрольна робота, Т – тести.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу

Тема 1. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості

Сутність, мета, завдання соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу. Сутність, ознаки технологій соціального виховання особистості. Сутність, структура, етапи формування компетентностей особистості. Життєва, здоров'язберігальна, комунікативна, соціальна, правова, економічна та інші компетентності особистості. Мета, завдання, зміст технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice : Publishing House of University of Technology, 2021. P. 893–899. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

2. Сушик Н. С. Сутність і мета технологій соціального виховання особистості. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 11: Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Київ, 2018. Вип. 24(1). С. 109–117. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24\(1\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24(1)_18) (дата звернення: 04.05.2021).

Тема 2. Форми соціального виховання особистості

Сутність, ознаки, класифікація форм соціального виховання особистості. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення відеолекторію. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення тренінгу. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення заняття з використанням просвітницько-профілактичних настільних ігор у реалізації технологій соціального виховання особистості.

План практичних занять 1–2. Форми соціального виховання особистості в реалізації технологій соціального виховання особистості

1. Сутність, ознаки, класифікація форм соціального виховання особистості.

2. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення відеолекторію.

3. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення тренінгу.

4. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення заняття з використанням просвітницько-профілактичних настільних ігор: 1) «Країна Здоровляндія або Велика Подорож»; 2) «Крок за кроком»; 3) «Фото-фішка»; 4) «Володар кілець»; 5) «Галопом по Європах!»; 6) «Рожеві окуляри!»; 7) «Коло безпеки» [1, с. 910–914; 3].

Завдання для самостійної роботи

1. Кожному студентові розробити відеолекцію з метою формування однієї з компетентностей (життєвої, здоров'язберігальної, комунікативної, соціальної) дітей підліткового та юнацького віку з використанням відеороликів:

1. Брайан Трейси. 7 советов для позитивных людей. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ZrRGTNTNA_M (дата обращения: 04.05.2021).

2. Брайан Трейси. 7 важных качеств оптимистов. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=rwOLyIyIVso> (дата обращения: 04.05.2021).

3. Брайан Трейси. 4 основных качества для успеха. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=erhq5cib8l8> (дата обращения: 04.05.2021).

4. Брайан Трейси. Секреты достижения целей. URL: https://www.youtube.com/watch?v=oQGo_OFQg60 (дата обращения: 04.05.2021).

5. Брайан Трейси. Умение решать проблемы. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N2tioaDqdEM> (дата звернення: 04.05.2021).

6. Брайан Трейси. Привычки успешных людей. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KcRnotna5qY> (дата обращения: 04.05.2021).

7. Брайан Трейси. Семь шагов развития привычек. URL: https://www.youtube.com/watch?v=NbY_iZv7vD0 (дата обращения: 04.05.2021).

8. Брайан Трейси. Час в день на саморозвитие. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IBLfc7IjGtM> (дата обращения: 04.05.2021).

2. Кожному студентові розробити презентацію **однієї частини тренінгу** в реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку [2]:

Тренінг 1. Особиста гідність (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Тренінг 2. Безпека життя (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Тренінг 3. Громадянська позиція (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. P. 906–914. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

2. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 11 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФО-П Савісько І. С., 2017. 132 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_11klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021)

3. Настільні просвітницько-профілактичні ігри. URL: <http://volunteer.kiev.ua/platform> (дата звернення: 04.05.2021).

Тема 3. Методи соціального виховання особистості

Методи та прийоми виховання. Класифікація методів виховання за спрямованістю вихованого впливу на особистість: 1) методи формування свідомості; 2) методи формування досвіду соціальної поведінки та організації діяльності; 3) методи стимулювання поведінки й діяльності особистості. Характеристика методів, які застосовуються в технологіях соціального виховання особистості: мозковий штурм, дискусія, метод вправ, кейс-метод (аналіз і

розв'язання проблемних ситуацій) та інші. Умови оптимального вибору й ефективного застосування методів соціального виховання особистості.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. P. 914–916. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

Змістовий модуль 2. Практичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу

Тема 4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному»

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному».

План практичних занять 3–4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному»

1. Мета, завдання технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку із застосуванням методу «рівний-рівному».

2. Характеристика технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному» на основі компетентнісного підходу.

3. Етапи впровадження технології формування здорового способу життя дітей підліткового і юнацького віку із застосуванням методу «рівний-рівному».

4. Умови ефективної реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний- рівному».

Завдання для самостійної роботи

Кожному студентові розробити презентацію одного із запропонованих модулів (структури та змісту занять, із яких він складається) технології формування здорового способу життя дітей підліткового і юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному» для дітей юнацького (15–18 років) віку: 1) «Спілкуємося й діємо»; 2) «Твоє життя – твій вибір»; 3) «Прояви турботу та обачливість»; 4) «Знаємо та реалізуємо свої права»; 5) «Мое майбутнє» (див. таблиця «Характеристика технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному» на основі компетентнісного підходу») [1, с. 93–95].

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний-рівному». *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2019. № 4 (100). С. 91–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2019_4_21 (дата звернення: 04.05.2021).

2. Спілкуємося й діємо: навч.-метод. посіб. / Ж. В. Савич, О. В. Безпалько. Київ: Наш час, 2006. 120 с. URL: <http://romny-mcss.edukit.sumy.ua/Files/downloads/Talk-and-act.pdf>. (дата звернення: 04.05.2021).

3. Твоє життя – твій вибір: навч.-метод. посіб. / З. А. Сивогракова, Н. О. Лещук, Н. В. Зимівець, Т. П. Авельцева, І. Г. Сомова. Київ: Наш час, 2006. 167 с. URL: <http://romny-mcss.edukit.sumy.ua/Files/downloads/Choise.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

4. Прояви турботу і обачливість: навч.-метод. посіб. / О. А. Голоцван, Б. М. Ворник. Київ: Наш час, 2007. 232 с. URL: <http://romny-mcss.edukit.sumy.ua/Files/downloads/care.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

5. Знаємо та реалізуємо свої права: навч.-метод. посіб. / С. Ф. Константинов, Я. М. Квітка, Ж. В. Савич, Н. О. Лещук. Київ: Наш час, 2007. 224 с. URL: <http://romny-mcss.edukit.sumy.ua/Files/downloads/Droi.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

6. Моє майбутнє: навч.-метод. посіб. / Ж. В. Савич, З. А. Сивогракова, Н. О. Лещук. Київ: Наш час, 2007. 48 с. URL: <http://romny-mcss.edukit.sumy.ua/Files/downloads/Future.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

Тема 5. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку.

План практичних занять 5–6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку

Завдання для самостійної роботи

Кожному студентові розробити презентацію структури та змісту занять у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку з метою формування однієї з компетентностей особистості: 1) життєвої; 2) комунікативної; 3) правової; 4) соціальної; 5) економічної; 6) дозвіллевої (див. таблиця «Характеристика технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку на основі компетентнісного підходу») [1, с. 163–167].

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2020. № 2 (102). С. 161–167. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_2_37 (дата звернення: 04.05.2021).

2. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 7 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФОП Савісько І. С., 2017. 188 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_7klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

3. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 8 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФОП Савісько І. С., 2017. 168 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_8klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

4. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 9 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФОП Савісько І. С., 2017. 164 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_9klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

5. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 10 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФОП Савісько І. С., 2017. 140 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_10klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

6. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми: 11 клас / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Вид. 3-тє, доповн. Київ: ФОП Савісько І. С., 2017. 132 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/osobysta_gidnist_11klas_2017.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

Тема 6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

План практичних занять 7–8. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку

1. Мета, завдання технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

2. Структура та зміст технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

3. Форми та методи реалізації технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

4. Етапи й умови ефективної реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

Завдання для самостійної роботи

Кожному студентові розробити презентацію одного з модулів (блоків) технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку: 1) «Професія»; 2) «Освіта»; 3) «Кар'єра»; 4) «Успіх» (див. таблиця «Характеристика технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку на основі компетентнісного підходу») [1, с. 900–902].

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. P. 900–902. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 04.05.2021).

3. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 04.05.2021).

4. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр> (дата звернення: 04.05.2021).

5. Професія. Кар'єра. Успіх: метод. посіб. / автори-упорядники: Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Тимошенко, Т. П. Цюман, А. М. Шеламкова; за заг. ред. Т. П. Цюман. Вид. друге, переробл. й доповн. Київ: Основа-Принт, 2013. 184 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/book_profecia_kariera_yspих.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

Тема 7. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо»

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективного реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

План практичних занять 7–8. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

1. Мета, завдання технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

2. Структура та зміст технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

3. Форми, методи реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

4. Етапи й умови ефективного реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо».

Завдання для самостійної роботи

Кожному студентові розробити презентацію занять технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» з метою формування однієї з компетентностей: 1) життєвої; 2) соціальної; 3) правової; 4) економічної (див. таблицю «Характеристика технології соціально-фінансової освіти й виховання дітей юнацького віку «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» на основі компетентнісного підходу») [1, с. 903–906].

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. P. 903–906. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

2. Творимо майбутнє відповідально й ощадливо: програма соціально-фінансової освіти й виховання для учнів загальноосвітніх навчальних закладів: метод. посіб. / автори-упорядники: В. С. Петрович, Т. П. Цюман, Т. П. Авельцева, В. В. Молочний; за заг. ред. В. С. Петровича. Київ: ФОП Буря О. Д., 2014. 192 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/Posibnyk_Tvorimo-maibutne.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

4. Розподіл балів і критерії оцінювання з навчальної дисципліни

Таблиця 4.1

Розподіл балів із навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Поточний контроль (макс = 40 балів)					Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2				МКР1	МКР2	100
T2	T4	T5	T6	T7	30	30	
8	8	8	8	8			

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, і у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажання підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши підсумковий тест.

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90–100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75–81	Добре
67–74	Задовільно
60–66	Достатньо
1–59	Незадовільно

5. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю

1. *Цілеспрямований розвиток, формування особистості під впливом об'єктивних і суб'єктивних факторів соціального середовища, називається:*

- 1) соціалізацією;
- 2) соціальним навчанням;
- 3) соціальним вихованням.

2. *Соціальний досвід особистості, який забезпечує задоволення та реалізацію біологічних і соціальних потреб людини, називається:*

- 1) актуальним;
- 2) ефективним;
- 3) оптимальним.

3. *Ознака технології, яка передбачає розроблення та застосування технології соціального виховання особистості на основі наукових концепцій, називається:*

- 1) обґрунтованістю;
- 2) концептуальністю;
- 3) науковістю.

4. *Здатність особистості застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язберігальних компетенцій, відповідально ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей, називається:*

- 1) відповідальним ставленням до здоров'я;
- 2) здоров'язберігальною компетентністю;
- 3) сформованістю здорового способу життя.

5. *Система обґрунтованих наукою алгоритмів, форм, методів, засобів, застосування яких забезпечує досягнення ефективних й оптимальних результатів соціального виховання особистості, називається:*

- 1) технологією соціального виховання;
- 2) теорією соціального виховання;
- 3) методикою соціального виховання.

6. *Соціальний досвід особистості, який уключає чіткі, конкретні алгоритми дій людини з метою досягнення результату, називається:*

- 1) ефективним;
- 2) раціональним;
- 3) актуальним.

7. *Ознака технології, яка передбачає проведення діагностики об'єкта з метою визначення мети, завдання, змісту, форм, методів, засобів, очікуваних результатів соціального виховання особистості та перевірки ефективності застосування конкретної технології, називається:*

- 1) обґрунтованістю;
- 2) прогнозованістю;
- 3) діагностичністю.

8. *Здатність особистості ефективно й оптимально спілкуватися з людьми в різних життєвих ситуаціях, називається:*

- 1) комунікативною культурою;
- 2) комунікативними вміннями;
- 3) комунікативною компетентністю.

9. *Сукупність цінностей, ціннісних орієнтацій, знань, переконань, умінь, навичок поведінки, здатність особистості застосувати їх у реальних життєвих ситуаціях, називається:*

- 1) освіченістю;
- 2) поінформованістю;
- 3) компетентністю.

10. *Соціальний досвід особистості, який забезпечує досягнення найкращого результату, називається:*

- 1) ефективним;
- 2) раціональним;
- 3) актуальним.

11. *Ознака технології соціального виховання особистості, яка завжди передбачає чітку послідовність етапів із використанням визначених і науково обґрунтованих форм, методів, засобів відповідно до конкретних умов, називається:*

- 1) стандартизованістю;
- 2) прогнозованістю;
- 3) обґрунтованістю.

12. *Здатність особистості усвідомлено, відповідально, активно й ефективно реалізовувати права та обов'язки в усіх сферах життєдіяльності, називається:*

- 1) правоздатністю;
- 2) правовою компетентністю;
- 3) правовою культурою.

13. *Соціальний досвід особистості, який раціональний щодо використання часу, засобів, зусиль, називається:*

- 1) актуальним;
- 2) ефективним;
- 3) оптимальним.

14. *Цілеспрямований виховний вплив на свідомість, почуття, поведінку особистості з метою формування соціальних цінностей, ціннісних орієнтацій, знань, переконань, умінь, навичок поведінки, якостей, здатності застосовувати соціальний досвід у власній життєдіяльності, називається:*

- 1) соціальним розвитком;
- 2) соціальним вихованням;
- 3) соціальним навчанням.

15. *Ознака технології, яка передбачає гарантоване досягнення результатів за оптимальних затрат відповідно до визначеної мети соціального виховання, називається:*

- 1) цілеспрямованістю;
- 2) проєктивністю;
- 3) результативністю.

16. *Здатність особистості успішно виконувати актуальні завдання в усіх сферах життєдіяльності, спрямовувати соціальні та особистісні ресурси на самовдосконалення (самопізнання, саморозвиток, самоосвіту, самовиховання), називається:*

- 1) життєвою компетентністю;
- 2) життєвими здібностями;
- 3) життєвими вміннями.

17. *Ознака технології, яка передбачає застосування інтерактивних форм, методів, засобів соціального виховання на основі суб'єкт-суб'єктного принципу спілкування, називається:*

- 1) діалогічністю;
- 2) комунікативністю;
- 3) інтерактивністю.

18. *Технологія соціального виховання, спрямована на розвиток, формування фізично, психічно, духовно, соціально здорової особистості, називається:*

1) технологією соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку;

2) технологією формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний–рівному»;

3) технологією соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

19. *Ознака технології, яка передбачає здатність ефективного й оптимального відтворення конкретної технології соціального виховання особистості, зокрема компетентним соціальним педагогом ЗЗСО, у якому створені умови для її реалізації, називається:*

- 1) універсальністю;
- 2) унікальністю;
- 3) оптимальністю.

20. *Стан повного фізичного, духовного й соціального благополуччя людини, а не лише відсутність хвороб або фізичних вад, називається:*

- 1) благополуччям;
- 2) здоров'ям;
- 3) самопочуттям.

21. *Керівні положення, які відображають загальні закономірності виховання, визначають вимоги до його змісту, форм, методів, засобів, називаються:*

- 1) закономірностями навчання;
- 2) принципами навчання;
- 3) закономірностями виховання;
- 4) принципами виховання.

22. *Ознака технології соціального виховання особистості, яка передбачає раціональне використання ресурсів, часу, праці соціальних педагогів, фахівців із соціальної роботи та досягнення запланованих результатів, називається:*

- 1) результативністю;
- 2) оптимальністю;
- 3) ефективністю.

23. *Спосіб життєдіяльності людини, однією з основних ціннісних орієнтацій якого є формування, зберігання й зміцнення здоров'я; у котрому реалізується усвідомлене, відповідальне ставлення до власного здоров'я, уміння акумулювати певні позитивні та нейтралізувати негативні фактори, що впливають на здоров'я, називається:*

- 1) комфортним способом життя;
- 2) здоровим способом життя;
- 3) гідним способом життя.

24. *Ознака технології, яка передбачає чітке проєктування, планування, організацію, реалізацію технології соціального виховання особистості, постійний зворотний зв'язок між його суб'єктами, орієнтований на чітко визначений результат, називається:*

- 1) концептуальністю;
- 2) контрольованістю;
- 3) керованістю.

25. *Способи організації соціального виховання особистості, що відображають закономірний зв'язок його елементів і характеризують взаємодію організаторів й учасників, називаються:*

- 1) закономірностями;
- 2) принципами;
- 3) формами.

26. *Ознака технології, яка передбачає поетапну діагностику результативності соціального виховання, динаміки рівня сформованості соціальних цінностей, ціннісних орієнтацій, знань, переконань, умінь, навичок поведінки, якостей особистості, називається:*

- 1) керованістю;
- 2) контрольованістю;
- 3) динамічністю.

27. *Стійкі, повторювані, об'єктивно наявні, суттєві зв'язки у вихованні, реалізація яких сприяє забезпеченню ефективності формування особистості, називаються:*

- 1) закономірностями навчання;
- 2) принципами навчання;
- 3) закономірностями виховання;
- 4) принципами виховання.

28. *Частина загального методу виховання, окремий вплив, його конкретне покращення, називається:*

- 1) метою виховання;
- 2) прийомом виховання;
- 3) засобом виховання.

29. *Визначте спрямованість методів формування свідомості особистості на:*

- 1) стимулювання діяльності й поведінки;
- 2) формування цінностей, знань, переконань;
- 3) формування досвіду соціальної поведінки й організації діяльності вихованців.

30. *Спосіб реалізації визначеної мети виховання особистості, називається:*

- 1) методом виховання;
- 2) прийомом виховання;
- 3) засобом виховання.

31. *Індивідуально-психологічні особливості особистості, які є суб'єктивними умовами успішного виконання певного виду діяльності, називаються:*

- 1) знаннями;
- 2) здобутками;
- 3) здібностями.

32. *Суб'єктивне усвідомлення позиції й поведінки у сфері трудової діяльності, пов'язаних із посадовим чи професійним підвищенням протягом трудового життя людини, називається:*

- 1) кваліфікацією;
- 2) кар'єрою;
- 3) компетентністю.

33. *Сукупність ознак, на основі яких складається оцінка умов, процесу й результату виховної діяльності, що відповідають поставленим цілям, називаються:*

- 1) критеріями;
- 2) результатами;
- 3) факторами.

34. *Система детермінант, причин, стимулів, мотивів, що спонукає людину до трудової діяльності, називається:*

- 1) інтересом до праці;
- 2) мотивацією праці;
- 3) стимулюванням праці.

35. *Дії, сформовані шляхом повторення, які характеризуються високим ступенем засвоєння й відсутністю свідомої регуляції та контролю, називаються:*

- 1) знаннями;
- 2) уміннями;
- 3) навичками.

36. *Свідоме рішення людини, котра виконує функцію спонукання й планування поведінки та діяльності людини, називається:*

- 1) наміром;
- 2) стимулом;
- 3) засобом.

37. *Вибіркова спрямованість індивіда на певну діяльність, яка спонукає нею займатися, називається:*

- 1) наміром;
- 2) нахилом;
- 3) задатками.

38. *Стійкий і спрощений образ чи уявлення про явище, подію, людину або групу людей, називається:*

- 1) традицією;
- 2) звичаєм;
- 3) стереотипом.

39. *Формування суб'єкта професійної діяльності, тобто системи певних властивостей в умовах неперервної професійної освіти, самовиховання та виконання професійної діяльності, називається:*

- 1) соціальним розвитком;
- 2) особистісним розвитком;
- 3) професійним розвитком.

40. *Стійкий та відносно широкий вид трудової діяльності (занять) людини, визначений розподілом праці та її функціональним змістом, називається:*

- 1) зайнятістю;
- 2) професією;
- 3) працею.

41. *Стисла форма викладу автобіографії із зазначенням основних етапів професійно-посадової кар'єри, які можуть зацікавити роботодавця, називається:*

- 1) резюме;
- 2) есе;
- 3) кейс.

42. *Визначення свого місця в житті, суспільстві, усвідомлення своїх життєвих, суспільних інтересів, називається:*

- 1) самопізнанням;
- 2) самовдосконаленням;
- 3) самовизначенням.

43. *Свідома діяльність людини, спрямована на вироблення, удосконалення позитивних і подолання негативних якостей, на формування особистості відповідно до поставленої мети, називається:*

- 1) самопізнанням;

- 2) самовихованням;
- 3) самовизначенням.

44. *Засвоєний людиною спосіб виконання діяльності, що забезпечується сукупністю набутих знань, називається:*

- 1) умінням;
- 2) навичкою;
- 3) звичкою.

45. *Реалізація своїх цілей і потенційних можливостей, називається:*

- 1) фортуною;
- 2) успіхом;
- 3) здобутком.

46. *Реалізація активності, яка задовольняє людину в значущих для неї сферах життєдіяльності та (або) відносин, називається:*

- 1) самопізнанням;
- 2) самовизначенням;
- 3) самореалізацією.

47. *Бажання детальніше зрозуміти й пізнати окремі об'єкти чи види діяльності, називається:*

- 1) інтересом;
- 2) допитливістю;
- 3) зацікавленістю.

48. *Поєднання особливостей людини, що утворюють її своєрідність, відмінність від інших людей, називається:*

- 1) неповторністю;
- 2) самобутністю;
- 3) індивідуальністю.

49. *Позитивне ставлення навколишніх людей до людини, засноване на визначенні її чеснот, називається:*

- 1) визнанням;
- 2) повагою;
- 3) авторитетом.

50. *Судження особистості про іншу людину, групу людей чи націю за відсутності реальних та конкретних знань про них, називається:*

- 1) упередженням;
- 2) переконанням;
- 3) уявленням.

51. *Моральне поняття, що виражає уявлення про цінність особи й передбачає вимогливість і повагу людини до самої себе та інших, називається:*

- 1) гордістю;
- 2) толерантністю;
- 3) гідністю.

52. *Стан захищеності особи чи групи; наявність способів задоволення потреб особистості та захисту її прав, називається:*

- 1) благополуччям;
- 2) безпекою;
- 3) комфортом.

53. *Певна послідовність правил, дій для вирішення проблемної ситуації, називається:*

- 1) алгоритмом;
- 2) планом;
- 3) інструкцією.

54. *Зіткнення протилежних інтересів, цілей, поглядів тощо окремих людей, соціальних груп, націй, держав називається:*

- 1) дискусією;
- 2) суперечкою;
- 3) конфліктом.

55. *Дія, до якої людина вирішила вдатися після обмірковування ситуації, із котрої потрібно знайти вихід, називається:*

- 1) рішенням;
- 2) розв'язанням;
- 3) результатом.

56. *Ситуативна характеристика діяльності, яка полягає в невизначеності її результатів і можливих негативних наслідків у разі невдачі, називається:*

- 1) рішенням;
- 2) розв'язанням;
- 3) ризиком.

57. *Процес розгляду та аналізу ситуації, який передбачає окреслення послідовності дій для досягнення певної цілі, називається:*

- 1) прийняттям рішення;
- 2) розв'язанням;
- 3) результатом.

58. *Уміння своїми словами, вчинками чи поведінкою виявляти розуміння значущості, цінності кого або чого-небудь означає:*

- 1) визнавати;
- 2) поважати;
- 3) захищати

59. *Процес усвідомлення індивідом наявних у суспільстві конкретних видів трудової діяльності – професій, власних здібностей та інтересів до однієї (чи кількох) із них, шляхів і засобів оволодіння знаннями та навичками, необхідними для виконання професійно-трудова функцій, називається:*

- 1) професійною орієнтацією;
- 2) професійним самовизначенням;
- 3) професійним вибором.

60. *Забезпечене, комфортне, гідне, щасливе життя людини, називається:*

- 1) щастям;
- 2) успіхом;
- 3) благополуччям.

6. Рекомендована література та інтернет-ресурси до навчальної дисципліни

1. Sushyk Nataliia. Competent approach to realization of technology of social education of personality. – Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості. Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes: monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. P. 893–916, 1219. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

2. Компетентності для культури демократії – Живемо разом як рівноправні громадяни в культурно багатоманітному демократичному суспільстві. Страсбург: Вид-во Ради Європи, 2016. Осло: Європ. центр ім. Вергеланда, 2018, укр. переклад. 78 с. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/kompetentnosti_kultury_demokratiyi_ua.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

3. Лещук Н. О. Програма факультативного курсу «Сприяння просвітницькій роботі «рівний – рівному» серед молоді України щодо здорового способу життя»: навч.-метод. посіб. Київ: Наш час, 2007. 52 с. URL: <http://khodosivka.edukit.kiev.ua/Files/downloads/facultativ.pdf> (дата звернення: 04.05.2021).

4. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція: прогр. виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми / наук. кер. та ред. : І. Д. Зверева та Ж. В. Петрочко. Київ: ФОП Буря О. Д., 2014. 88 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/Osobysta-gidnist_programa.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

5. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesi_y_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

6. Професія. Кар'єра. Успіх: метод. посіб. / автори-упорядники: Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Тимошенко, Т. П. Цюман, А. М. Шеламкова; за заг. ред. Т. П. Цюман. Вид. друге, переробл. й

доповн. Київ: Основа-Принт, 2013. 184 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/book_profecia_kariera_yspih.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

7. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2020. № 2 (102). С. 161–167. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_2_37 (дата звернення: 04.05.2021).

8. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний–рівному». *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2019. № 4 (100). С. 91–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2019_4_21 (дата звернення: 04.05.2021).

9. Сушик Н. С. Сутність і мета технологій соціального виховання особистості. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 11: Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Київ, 2018. Вип. 24(1). С. 109–117. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24\(1\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24(1)_18) (дата звернення: 04.05.2021).

10. Сушик Н. С. Формування здоров'язбережувальної компетентності особистості у реалізації технологій соціального виховання дітей підліткового та юнацького віку. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2021. Вип. 32. Т. 1. С. 180–183. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32/part_1/41.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

11. Творимо майбутнє відповідально й ощадливо: прогр. соціально-фінансової освіти й виховання для учнів загальноосвітніх навч. закл.: метод. посіб. / автори-упорядники: В. С. Петрович, Т. П. Цюман, Т. П. Авельцева, В. В. Молочний; за заг. ред. В. С. Петровича. Київ: ФОП Буря О. Д., 2014. 192 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/Posibnyk_Tvorimo_maibutne.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

12. Творимо разом світ, безпечний для дитини: прогр. та зміст тренінгових занять для батьків: інфор.-метод. матеріали / наук. кер. та ред. І. Д. Зверева. Київ: [б. в.], 2012. 268 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/Posibnyk_parent.pdf (дата звернення: 04.05.2021).

Для нотаток

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Сушик Наталія Степанівна

Технології соціального виховання особистості

Методичні рекомендації

Редактор і коректор: *Г. О. Дробот*

Технічний редактор: *І. М. Калиш*

Формат 60×84 ¹/₁₆. Обсяг 2,09 ум. друк. арк., 1,94 обл.-вид. арк.
Наклад 100 пр. Зам. 83. Редакція, видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.